

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET

JUSTISDEPARTEMENTET	
28 JAN 2009	
SAKS NR.	200807603
AVD/KONT/BEH.	LOV/EP/PSW
DOK. NR.	28
ARKIVKODE:	

Justisdepartementet
Per Sigvald Wang
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref
200807603 EP PSW/bj

Vår ref
200804388-3/ABH

Dato
26.1.09

Forslag til direktiv COM (2008) 614/3 om forbrukerrettigheter - Høring

Vi viser til høringsbrev fra Justisdepartementet av 27. november 2007. Nærings- og handelsdepartementet har enkelte merknader om forholdet mellom direktivforslaget og henholdsvis ehandelsdirektivet og tjenstedirektivet.

Beskyttelse av forbrukerrettigheter i e-handelsdirektivet

Ehandelsdirektivet (direktiv 2000/31/EF) er gjennomført i norsk rett i lov 23. mai 2003 nr. 35 om visse sider av elektronisk handel og andre informasjonssamfunnstjenester (e-handelsloven).

Artikkel 3 i ehandelsdirektivet fastsetter et såkalt etableringslandsprinsipp for anvendelsen av rettsregler på det koordinerte regelområdet i forhold til informasjonssamfunnstjenester. Etableringslandsprinsippet innebærer at det er lovgivningen i den stat hvor tjenesteyteren er etablert, som skal anvendes. Etableringslandsprinsippet er nedfelt i ehandelsloven §§ 4 og 5.

Visse områder er unntatt fra etableringslandsprinsippet. Det følger av ehandelsdirektivets fortale nr. 55 og 56 at

- "55) Dette direktiv berører ikke den lovgivning som får anvendelse for kontraktsmessige forpliktelser i forbindelse med forbrukeravtaler. Dette direktiv kan følgelig ikke føre til at forbrukerne fratras et vern de har i kraft av de ufravikelige reglene med hensyn til kontraktsmessige forpliktelser som er fastsatt i lovgivningen til den medlemsstat der vedkommende forbruker har sitt vanlige bosted.
- 56) Når det gjelder unntaket fastsatt i dette direktiv for kontraktsmessige forpliktelser i

Postadresse
Postboks 8014 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Einar Gerhardsens plass 1

Telefon
22 24 90 90
Org no.

972 417 890

Næringspolitisk avdeling
Telefaks

22 24 05 05

Saksbehandler
Anne Beate Saga
Hammerstad
22246513

forbindelse med forbrukeravtaler, bør disse forpliktelser forstås som å omfatte opplysninger om vesentlige deler av kontraktens innhold, herunder forbrukerens rettigheter, som har avgjørende innflytelse på beslutningen om å inngå kontrakten.”

Dette prinsippet er videreført i ehandelsloven § 6 bokstav c, som unntar kontraktsvilkår i forbrukeravtaler fra etableringsprinsippet i e-handelsloven §§ 4 og 5. Dette betyr at en forbruker kan forholde seg til sin egen nasjonale rett, og at en selger (næringsdrivende) aldri ved avtale kan frata forbrukeren den beskyttelsen som følger av ufravikelige regler i hans nasjonale rett, jf. Ot.prp. nr. 31 (2002-2003) side 59.

Etter Nærings- og handelsdepartementets vurdering endrer ikke forslaget til direktiv om forbrukerrettigheter på prinsippet i ehandelsloven § 6 bokstav c).

Informasjonsplikter – forholdet til tjensteddirektivet og ehandelsdirektivet

Direktivforslaget inneholder blant annet regler om næringsdrivendes informasjonsplikt. Det følger av forslaget artikkel 3 nr. 4 at disse reglene ikke berører den informasjonsplikt som følger av tjensteddirektivet eller ehandelsdirektivet. Næringsdrivende vil i en del situasjoner være omfattet av reglene i mer enn ett av direktivene.

På noen punkter foreslår forbrukerdirektivet at næringsdrivende skal gi en type informasjon som også tjensteddirektivet krever, men den nærmere reguleringen i forslaget er ikke helt konsistent med tjensteddirektivets krav. Dette gjelder informasjon om produktets egenskaper, som betegnes "features" i artikkel 22 nr. 1 bokstav j) i den engelske versjonen av tjensteddirektivet og "characteristics" i forslaget til forbrukerdirektiv artikkel 5 nr. 1 bokstav a). Videre gjelder det opplysninger om pris, i de tilfeller der prisen ikke kan beregnes på forhånd. Mens direktivforslaget i artikkel 5 nr. 1 bokstav c) kun sier at det skal gis opplysninger om "the manner in which the price is calculated", kreves det etter tjensteddirektivet at tjensteyteren opplyser om "the method for calculating the price so that it can be checked by the recipient, or a sufficiently detailed estimate". Vi understreker imidlertid at vi ikke har innvendinger til at informasjon om prisberegning i henhold til direktivforslaget alltid skal gis til forbrukere, og ikke kun på forespørsel slik som etter tjensteddirektivet. Det er for øvrig heller ikke helt samsvar mellom reguleringen i direktivforslaget og tjensteddirektivet, når det gjelder hvordan informasjonen skal gis.

Videre foreslår forbrukerdirektivet på noen punkter at næringsdrivende ved fjernsalg skal gi en type informasjon som også ehandelsdirektivet krever, men den nærmere reguleringen i forslaget er ikke helt konsistent med ehandelsdirektivets krav. Dette gjelder blant annet opplysninger om atferdsregler, om virksomheten og om pris.

Etter ehandelsloven § 11 første ledd bokstav a) skal tjensteyteren før elektronisk bestilling gi opplysning om relevante atferdsregler som tjensteyteren følger, jf. ehandelsdirektivet artikkel 10 nr. 2 ("relevant codes of conduct, to which he subscribes"). Etter direktivforslaget artikkel 9 bokstav (d) skal derimot den næringsdrivende ved fjernsalg

gi opplysning om "the existence of codes of conduct" som skal utgjøre en "integral part of the agreement".

Videre plikter en tjenesteyter etter ehandelsloven § 8, jf. ehandelsdirektivet artikkel 5 nr. 1, ved utøving av sin virksomhet å gi opplysninger om tjenesteyterens navn, adresse og e-post, samt det selskapsregister hvor tjenesteyteren er registrert, tjenesteyterens organisasjonsnummer og om virksomheten er merverdiavgiftspliktig. Etter direktivforslaget artikkel 5 nr. 1 bokstav (b), jf. artikkel 9, skal den næringsdrivende gi opplysninger om "the geographical adress and the identity of the trader, such as his trading name and, where applicable, the geographical adress and the identity of the trader on whose behalf he is acting".

Det er heller ikke samsvar mellom regelsettene når det gjelder prisopplysninger. Ehandelsloven § 9 nr. 2, jf. ehandelsdirektivet artikkel 5 nr. 2, fastsetter at:

"Hvis det angis priser i forbindelse med en informasjonssamfunnstjeneste, skal det opplyses om avgifter og leveringsomkostninger. I forbrukerforhold skal det opplyses om totalkostnadene forbrukeren skal betale, medregnet alle avgifter og leveringskostnader, med mindre opplysninger om prisen for tjenesten er regulert i annen lovgivning."

Denne regelen følger av angrerettloven § 7 første ledd bokstav b. I andre lover finnes det ytterlige regler om opplysningsplikt om tjenestens kostnader. Dette gjelder blant annet finansielle tjenester som er unntatt fra angrerettloven, men som til dels er regulert i finansavtaleloven.

Direktivforslaget artikkel 5 nr. 1 bokstav c) gir en bestemmelse om prisopplysninger, som også gjelder ved fjernsalg, jf. artikkel 9 bokstav a). Bestemmelsen er mer omfattende enn ehandelsdirektivets krav. Herunder skal den næringsdrivende opplyse om beregningsmåten for fastsettelse av prisen ("the manner in which the price is calculated").

Etter Nærings- og handelsdepartementets vurdering bør reguleringen i forbrukerdirektivet, med mindre forbrukerhensyn klart tilsier andre løsninger, være konsistent med kravene i hhv. tjenstedirektivet og ehandelsdirektivet, slik at det ikke blir unødvendig komplisert for næringsdrivende å vite hvilke informasjonsplikter de må overholde.

Med hilsen

Randi Wilhelmsen
Randi Wilhelmsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Anne Beate Saga Hammerstad
Anne Beate Saga Hammerstad
seniorrådgiver